

вітчизняного кінематографа, який збагатився коронаційними кіносценаріями (фільми “Будинок “Слово”, “Гніздо горлиці”), театру, естради. Упродовж існування конкурсу було розглянуто більше 80 тис. рукописів, відзначено преміями понад 2 тис. переможців, майже 200 осіб стали лауреатами I, II та III премій; було засновано нові напрями – “Грант “Коронація”, спецвідзнака “Золотий письменник України”; за премійованими на конкурсі кіносценаріями було знято 47 кінокартин.

Вечір минув у дружній, теплій атмосфері. Т. Логуш завершила презентацію видання словами Юрія Мушкетика про “Коронацію слова”: “Я трішки ожив, бо зрозумів, що є нова українська література. Це перелом. Прочитав книжки, не все сприймаю, але література є”. Ці думки прозвучали своєрідним підсумком тому, що вже звершено, і дороговказом на майбутнє.

Отримано 31 жовтня 2019 р.

*Т. Б.
м. Київ*

НЕЛОЖНЕ СЛОВО ПАВЛА ЗАГРЕБЕЛЬНОГО: КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИСВЯЧЕНА 95-РІЧЧЮ ПИСЬМЕННИКА ВДНУ

Кожен літературознавчий осередок України з особливим пієтетом ставиться до письменників, які територіально чи духовно (чи так і так) пов'язані з краєм, репрезентують його регіональну самобутність. Для дніпрян “рідними” завжди будуть Валер'ян Підмогильний, Олесь Гончар, Павло Загребельний. Глибоко й системно вивчають творчість цих митців науковці Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

24 – 25 жовтня 2019 р. кафедра української літератури факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства ДНУ та Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України провели IV Всеукраїнську наукову конференцію, присвячену 95-річчю від дня народження Павла Загребельного “Неложними вустами”: про світ і людину у світі”, яка об'єднала науковців з різних регіонів країни, зокрема з Києва, Мелітополя, Рівного, Бердянська, Запоріжжя, Одеси. У вітальному листі директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, почесний доктор Дніпровського національного університету, академік М. Жулинський побажав усім учасникам конференції плідної роботи, наголосив на вдумливому, нешаблонному підході до осмислення творчості П. Загребельного. На запрошення організаторів конференції відгукнулися відомі вчені (М. Наєнко, Л. Тарнашинська, С. Луцій, О. Галич, С. Філоненко та ін.) і письменники (В. Луценко, Леся Степовичка). У засіданнях конференції взяли участь науковці, учителі, студентська університетська молодь, студенти Дніпропетровського коледжу культури і мистецтв.

Цей науковий форум, присвячений осягненню постаті й творчості видатного прозаїка ХХ ст., набув у своїй урочистій офіційній частині піднесеного, святкового пафосу. І не в останню чергу завдяки легендарному університетському фільму про Павла Архиповича Загребельного “Далекий, мов зоря, близький, мов промінь сонця” (був створений до 85-річчя від дня народження Майстра), у якому ще звучить його голос, у якому письменник приязно спілкується зі своїми гостями, викладачами кафедри української літератури, які завітали в затишну оселю Загребельних. Промови й доповіді, які звучали на пленарному засіданні, лише

підсилили задану фільмом і вітальним словом декана факультету, професора *І. Попової*, а також голови Спілки письменників Придніпров'я *В. Луценка* атмосферу свята – свята зустрічі з духовною особистістю митця, думки, погляди якого й нині звучать гостро й злободенно. Мудрослов'ю Павла Загребельного, що складає безцінний філософський і морально-етичний зміст його романів, присвятила свою доповідь доцент кафедри української мови ДНУ *Н. Голікова* в доповіді “Лінгвокогнітивний простір художньої прози П. Загребельного”. Зовсім з іншого ракурсу – специфіки перекладу прози П. Загребельного французькою та її публікації за кордоном – розглянула його творчість завідувач кафедри романської філології *І. Кірквська* в доповіді на тему “Особливості відтворення художнього простору роману “Європа-45” у перекладі з української французькою Жінет Максимович”. Глибини літературознавчого прочитання ідейно-змістового, образного плану прози П. Загребельного розкрилися в доповіді професора кафедри української літератури *Н. Заверталюк* “Людина в повоєнному часі в художній свідомості П. Загребельного”. Письменниця *Леся Степовичка* говорила про прекрасні особистісні риси письменника, його відкритість, чуйність, людяність; у її доповіді “Антигероїня повісті Павла Загребельного “Гола душа”: мовленнєва характеристика” йшлося про особливе місце людини, її натури – прекрасної і потворної – у романістиці митця.

Безперечною окрасою наукового свята-фестивалю П. Загребельного в Дніпровському національному університеті стала вистава відомого в нашому регіоні студентського театру “Відлуння” (художні керівники – доценти кафедри української літератури *О. Гонюк* та *І. Пасько*), поставлена за мотивами чільних творів прозаїка – романів “Диво”, “Роксолана”, “Розгін”, повістей “Дума про невмирущого”, “Покорчене озеро”. Проблема-назва цієї вистави – “Навіщо людина будує храм?” – змістовно об'єднала ці різноматематичні твори П. Загребельного й висвітлила важливі й сьогодні дилеми матеріального й духовного, проминального й вічного. Творці й виконавці цієї вистави (а ними є понад 70 (!) студентів факультету української й іноземної філології ДНУ) укотре наголосили своїм мистецтвом на моральній максимі самого Загребельного – на людяності, бо основний храм, який будує людина, – це її душа. Якщо вона красива, якщо не розколота злом і гріхом, то промовлятиме “неложними устами” до людей, до світу...

Слід додати, що наукові конференції такого масштабу, такої духовної наповненості науковці, співробітники Дніпровського національного університету проводять регулярно. Такі наукові зібрання є результатом тривалої й копійкої роботи зі спадщиною письменника (на факультеті оформлено унікальну аудиторію-музей імені Павла Загребельного, де зібрано чимало експонатів), багатолітньою співпрацею-дружбою з його дружиною, Еллою Михайлівною, яка не змогла бути безпосередньо на цьогорічній конференції, але передала теплі слова привітання її учасникам. Варто додати й про потужний виховний вплив цієї конференції як своєрідного науково-мистецького “прориву” в художній космос П. Загребельного на студентську молодь, яка наповнила простору актову залу Палацу студентів ДНУ. Очі, що горіли, душі, які розкривалися назустріч прекрасному, – найкращий доказ доцільності таких заходів, значних перспектив вітчизняного літературознавства, актуальності “неложного” художнього слова Павла Загребельного.

*Наталія Олійник, Ольга Шаф
м. Дніпро*

Отримано 12 листопада 2019 р.